

**Staatsexamen VWO**

**2023**

tijdvak 1

vrijdag 12 mei

09.00 – 11.00 uur

**Duitse taal schrijfvaardigheid**

**College-examen schriftelijk**

**Vwo Duitse taal (ERK B1)**  
**College-examen schrijfvaardigheid**

Bijgaande examenopgave bestaat uit:

- één schrijfoopdracht

**Aanwijzingen**

- Let op de lay-out: alinea's, witregels, kantlijnen.
- Gebruik minimaal 250 woorden.
- Vermeld het aantal gebruikte woorden in de rechterbovenhoek.
- Gebruik, indien nodig, een woordenboek.

**Beoordeling**

De schrijfoopdracht wordt beoordeeld op de volgende onderdelen:

- inhoud en aantal woorden
- grammatica
- woordenschat
- spelling en interpunctie
- samenhang

**Opdracht**

Kies één van de twee op de volgende pagina genoemde thema's en schrijf hierover een betoog.

Formuleer je stelling, en onderbouw je stelling met **drie** (verschillende) argumenten.

<b>Structuur</b>	
<i>kop</i>	<b>titel</b> (Bedenk een passende en pakkende titel.)
<i>alinea 1</i>	<b>inleiding</b> en <b>stelling</b> (Trek de aandacht van de lezer en vermeld je stelling.)
<i>alinea 2, 3 en 4</i>	<b>verbinding</b> en <b>kernzin</b> van je eerste (tweede, derde) argument en motivering van dit argument
<i>alinea 5</i>	je <b>conclusie</b> / persoonlijke <b>mening</b> (Geef ook een samenvatting van je argumenten. Dit is geen letterlijke herhaling en er mogen geen nieuwe argumenten genoemd worden.)

Veel succes!

## Thema 1

### Erreichbarkeit übers Handy

An vielen Stellen ist es so, dass dein Umfeld schlicht davon ausgeht, dass E-Mails am gleichen – spätestens jedoch am nächsten Tag beantwortet werden. Hast du innerhalb von 30 Minuten nicht auf eine SMS reagiert, wirst du schon schief angesehen ...

WhatsApp und Co treiben das auf die Spitze: Sofortige und immerwährende Verfügbarkeit ...

Setz dich mal in ein Café und beobachte das - Piepst das Handy, unterbrechen mindestens 50% sofort das Gespräch mit ihrem Gegenüber.

Bron: <https://www.hardwareluxx.de/community/threads/diskussion-vor-und-nachteile-des-st%C3%A4ndigen-erreichbar-seins.920495/>

Van Paul Virilio is de volgende uitspraak over het nadeel van technologie: "Als je iets uitvindt om het leven te verbeteren, bestaat de kans dat je er bang voor wordt."

Een mobiele telefoon is zo'n uitvinding en kan heel handig zijn. Je bent altijd en overal bereikbaar. Maar het kan ook stress opleveren. Stel je voor dat je een berichtje mist. In de praktijk blijkt dat de mens vaak bereikbaar wil zijn en bang is om digitale informatie te missen.

Meestal is het echter helemaal niet dringend en kan het lezen van berichten wel even wachten. Het apparaat is niet het probleem, maar de mens zelf.

Moeten wij bereikbaar zijn ten koste van alles?

Hoe en wanneer is balans vinden mogelijk?

## Thema 2

### Nutzung nachhaltiger Energien

Was bedeutet eine nachhaltige Energieversorgung in Deutschland? Nachhaltig ist die Energieversorgung dann, wenn die **Energiequellen nicht von erschöpflichen natürlichen Ressourcen abhängen**. Dies sind einerseits fossile Energiequellen wie Kohle, Öl oder Erdgas, aber auch die Kernenergie.

Bron: <https://www.umweltbundesamt.de>

Nederland werkt aan een energiesysteem waarbij nauwelijks nog CO<sub>2</sub> vrijkomt. Niet alleen de regering moet duurzame initiatieven zoals windmolens en wellicht toch kerncentrales bouwen doorvoeren, maar ook de consument kan bijdragen aan een duurzamere samenleving. Denk aan de (hoeveelheid) spullen die we kopen, voedselverspilling, manier van reizen of energiebesparing in huis. Moet de consument een bijdrage leveren om de CO<sub>2</sub>-uitstoot te verminderen of is die rol alleen voor grote bedrijven en de regering weggelegd?